

Látogatás a Központi műhelyben

Még nincs egészen 2 óra, de már közeledik a munka befejezésének ideje a Központi-műhelyben. Mégis minden gépnél szorgoskodnak, lepuccolják az esztergagépeket, a gyalugépeket, a fűrőgépeket, egy szóval tisztán adják át a délutános műszak dolgozóinak. Ugyanis a műhelyben is műszakban járnak, így ha sürgős munka akad, üzemi zavar esetében azonnal tudják orvosolni a hibát. Szinte jó a szemnek látni amint a gépek kezelői tisztogatják, gondosan letörölik, s még rá is fújnak, hogy minden forgástól mentesen adják a munkapadot.

Különösen sok fiatal dolgozik a műhelyben. Kevés az idő, tapasztalt szakmunkás, de tanulók is akadnak bőven. A munka azért halad, mindenki tesz-vesz valamit. De többször látni csoportokban beszélgetni, egymással inceskedni a fiatalokat. Úgy ahogy ez a fiatalokra általában jellemző, nem töri, fárasztja el őket a munka, hogy játéka ne lenne kedvük. Különösebb módon senkiséim igyekszik. Csak a megszokott mindennapi tennivalójukat végzik. Mindenki tudja mi a teendője, mi kell elvégeznie. S mire eljön a két óra, már a délutános műszak dolgozói kezdenek munkához. Itt is akad fiatal bőven. Néhány fiatalal beszélgetünk. Érdeklődésünkre a fiatalok szervezőterőről, a KISZ-ről azt a választ kapjuk, hogy ők nem tudnak arról, hogy van-e KISZ szervezet a műhelyben. Ha netán van, a munkája nem nagyon ismeretes a fiatalok előtt, pedig van jónéhány olyan, aki tagja lehetne a KISZ-nek, segíthetnek még jobban a műhely munkáján. De ugyanezt lehet elmondani a szakszervezetről, mert az sem sokat törődik a dolgozók gondjaival, a munkaversennyel. Ezen is változtatni kell, hogy az eddigénél még jobban tegyék ennek a fontos üzemrésznek a munkáját, amely nélkül a bánya nem nagyon tudna létezni.

A műhely dolgozóinak jó vagy rossz munkája befolyásolja a bányák termelését is. Ezért tehát ugyanolyan súlyos kell foglalkozni a műhelyrész dolgozóinak gondjaival, bajaival, mint a többi üzemi részben. Sokan úgy érzik, a műhely dolgozói közül, hogy őket a bányai vezetői mostohagyerekként kezelik. Lehet, hogy ebben van némi igazság. Ha többről nem is beszélünk, csupán arról, hogy a negyedik negyede évben a tervek teljesítésében ennyi és ennyi jutalomban részesültek a legjobb frontbrigádok, üzemi vezetőik stb., a műhely dolgozói és vezetői itt is kimaradtak, mint az elmúlt negyede évben. Több dolgozó, mint Baliko elvtárs brigádjának tagjai, nem ebben látják, hogy mostohagyerekként kezelik őket, hanem inkább a szerszámmellátásban, az üzemi tapasztalt szervezőtelenségben. A műhely nincs úgy felszerelve szerszámokkal, ami a hasonló más műhelyekben megvan — mondják a dolgozók. Sok olyan munkát kézzel kell elvégezni, amit egy szerszám segítségével gyorsabban, és könnyebben megtudnák csinálni.

A szerszám ellátatlanságra panaszkodnak a hegészlőcsoport tagjai is. S a Központi-műhelyben mással is tapasztalható ilyen hiányosságok. A fűrőgépnél is azt a fűrőt használják a géphez, amit a kézimeghajtású fűrőhöz. Ez sem jó így, de az sem, hogy nemrég kapott a műhely egy új fűrőgépet, amit mindenki használ. Nincs gazdája, aki a gépet is ápolná, gondozná. Pedig biztos, hogy egy kis utánjárással épp úgy megtudnák szerezni a szükséges szerszámokat, mint ahogy az esztergapadokhoz már megszerezték. Sokkal könnyebben megy így a munka, s a

gépnel dolgozók is jobb kedvvel végzik munkájukat.

De ha már ilyen sok mindenről beszéltünk a műhelyben, meg kell említeni a műhely tisztaságát is, ami nem éppen dícsőretre méltó. Nagyon el kellene egy nagy takarítás, a műhely falainak lemeszelése és tapasztatása. Külsőleg is jobb munkakörülményeket lenne teremteni, szervezetséggel, kevés anyagi ráfordítással. Ezt pedig megérdemlik a műhely dolgozói, mert eddig sem vallottak szégyent munkájukkal. Itt is akadnak bőven olyanok, akik példát mutatnak a termelésben, dícsőretre méltó munkát végeznek, amellyel segítik a bányai termelését, a terven felüli szén kitermelését.

Párthírek

Pártiszervezeteink készülnek a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 40. évfordulójának méltó megünneplésére.

A pártalapszervezetek a pártbizottság segítségével e héten és a jövő héten elméleti pártnapokat tartanak az októberi forradalom méltatásáról.

A város területén és üzemekben e héten mindenütt megkezdődött a pártoktatás. Az elmúlt heti propagandista tanfolyamok után a marxizmus-leninizmus kérdései és az időszerű kérdések tanfolyama címmel megtartották a propagandisták első előadásait.

A pártiszervezetek többségében ünnepélyes keretek között indult meg a pártoktatás.

Ismét megkezdődik a politikai akadémia előadássorozata.

Pedagógus klubot létesítenek városunkban

Városunk különböző iskoláiban összesen 92 pedagógus tanít. E tekintélyes kollektívának egyetlen olyan helyiség sem áll rendelkezésére, ahol időközönként összejöhethének és szórakozással, hasznos vitával tölthetnék szabadidejüket.

Az e hónapban hivatalosan is megnyíló pedagógus klub ezt a régi hiányt pótolja. Többek között televíziós készülék szórakoztatja majd új helyiségükben a város nevelőit.

Amennyiben a szakszervezettel megfelelő támogatást kapnak, a klubban belül egyrészt ki tudják légtíteni a nevelők kulturális igényeit, másrészt biztosítani tudják szakmai továbbképzésüket.

Fogjunk össze a lelkiismeretlenek ellen!

Ez év májusában a bányászok nagy lelkesedése mellett átadták rendeltetésének a Beszállókorszerű fürdőjét. Abban az időben örömmel beszéltek róla a bányászok. Volt is rá okuk, hisz a 6 és fél millió forintost költséggel épült fürdőben megtalálhattak mindent, ami a tisztálkodáshoz, egészségük megővéséhez szükséges.

És ma mégis panaszokat hallottunk a fürdő kezelőjétől. Súlyosak ezek a panaszok. Azokról szólnak, akik alig egy fél éve örömmel fogadták ezt a létesítményt. Akkor úgy látszott, hogy értékelni tudják azt, amit a mi államunk a dolgozók érdekében tesz. Azokról szól a panasz, akik valaha nem jelentettek többet a bányabáróknak, bármely más termelőszéknél, vagyonuk gyarapítójánál. Mert ezek az emberek kapták a fürdőt, tisztálkodást, egészségük megőrzése érdekében, emberi méltóságuk emelésére.

Ha azt mondanánk, hogy hogy mindezt nem becsülik, keveset mondanánk. Rongálják, pusztítják azt, amiért ők maguk dolgoztak, mégpedig keményen. Szomorú dolog, ha egy ember, egy felnőtt ember, egy kenyérkereső ember, még ma sincs tisztában az enyém, térd fogalmával. A becsületes dolgozók közé keveredett gyengébb jellemű emberek nemcsak a közösség vagyonát rongálják, (fej-

szével, lámpával zúzzák az ajtókat, török az ablakokat), hanem kilincseket, villanyégőket, vízcsapokat, tulajdonítanak el. És az ilyen emberek nem általánosan, hanem megkároztatják társaikat megkároztatják.

Persze a jó szó, a jószándékú figyelmeztetés mellett vannak más módszerek is, ezek megrendszabályozására. S ha ez bekövetkezik, akkor a fürdő kezelője „a világ legrosszabb embere”. Minősíthetetlen szavakkal illetik azt, aki az ő kényelmüket szolgálja, aki vigyáz személyi tulajdonaikra.

De beszéljünk a legszegényebb dologról a munkatársak megkároztatásáról is. Néhány hete Korpádi Gábor 11 ezer forintos motorkerékpárját, két hete Vati István kerékpárját vitték el. Van megoldás az ilyen esetek megakadályozására, mégpedig keitő.

A fürdőépület egyik szárnyára garázs épült. Arra szolgál, hogy a bányászok saját járműveiket ide tegyék. (Mert örömmel kell megállapítani, hogy legalább 40 motorkerékpár és számtalan kerékpár van azok tulajdonában, akik valaha hosszú kilométerekre gyalog tettek az utat a bányáig.) A garázsban nincs ajtója, szinte kínálja az alkalmat, azon lelkiismeretlen embereknek, akik a máséra pályáznak. Így aztán a bányászok természetesen a garázst nem használják, a motorkerékpárokat a zárható raktárakba, műhelyekbe, irodákba helyezik el, a kerékpárokat felviszik a második emeleti fürdőhelyiségbe. Ez tűzrendészeti szempontból megengedhetetlen, de mindenki úgy vigyáz a holmijára, ahogy tud. Nos hát az egyik megoldás az, hogy a Beszállókorszerű és a Vegyesüzem vezetősége tegye félre a vitát, és valamelyik oldja meg a garázs lezárhatóságát, őrzését. Mindössze 10 folyóméter dróthálóról, és 3 eszékent munkaképessé dolgozó alkalmazásáról van szó, akik a kerékpárokat, motorkerékpárokat tényleges tulajdonosoknak adják át.

A másik megoldás az elsődleges és ez a bányászokra vár. Irgalmatlanul irtsák ki maguk közül azokat, akik a nehéz és becsületes munkával szerzett, létesített, közösségi és személyi vagyon rongálására vagy elmulasztására még csak gondolkodnak is. A bányászbeccsület nemcsak odáig szól, hogy a termelési kötelezettségnek mindenki tegyen eleget, hanem, ha egyik a munkában, legyenek egyik a munka után is, és úgy védjék egymást, egymás tulajdonát, a munka után is, mint ahogy védik egymás életét lent a bányában.

A szerény és egyszerű ember

Vlagyimir Iljics mindig ellene volt a testőrségnek, az ünnepek fogadásoknak, s általában mindenfajta ünneplésnek. Soha semmivel nem vált ki a tömegből, öltözködése rendkívül egyszerű volt, munkatársával és alárendeltjeivel való érintkezését természetes egyszerűség jellemezte.

A száz és ezer kilométerrel hozza érkező paraszti küldöttségek, akik izgatottan várták előszobájában, mindig vidáman távoztak tőle.

— Milyen egyszerű, milyen jósgos! — mondogatták. — Derekek ember!

Többször megfigyelhettem, milyen csendben és észrevétlenül jelent meg népgyűléseken, milyen szerényen ment fel az emelvényre, bár a következő percben, amikor észrevették, hogy ki ez az alacsony, régimódi kabátba öltözött ember, ezernyi tenyér verődött össze hatalmas tapsorkában.

1918 augusztusában a Politechnikai Múzeumba vittem Vlagyimir Iljicsot, ahol vöröskatonáknak tartott politikai beszámolót. Őriási zaj volt, rengeteg ember gyűlt össze.

Mind a tizenkét bejáratnál fegyveresek álltak. A időbejáratnál egy marcona matróz állt puskával a vállán, tölténytáskával a hasán, és ellenőrizte a belépőket, visszatartotta a tömeget. De ez egyre nehezebb lett, a tömeg az ajtó felé nyomult, a katonák siettek a matróz segítségére.

A legnagyobb zűrzavar közepette egy szerényen öltözködött, fekete sapkás ember igyekezett a matróz felé, s közben valamit magyarázott.

A hangját azonban elnyelte az általános zaj. A matróz figyelemre sem méltatta a konok feketé sapkás férfit. A tömeg őt is félresodorta.

— Elvtársak, engedjenek be! — kiáltotta teljes erőből az ember, akit egyik oldalról a tömeg, a másik oldalról pedig a katonák szorongattak. — Engedjenek be!

A matróz végül odafordult hozzá és rákiáltott:

— Hova megy? Mutassa a szakszervezeti könyvet!

— Kérem, engedjenek be — erősödik a férfi. — Lenin vagyok.

Hangját azonban elnyelte a tömeg, s a matróz már a másik oldalon igyekszik rendet teremteni. Az egyik katonának mégis meghaltotta a nevet, s beleordította a matróz fülébe:

— Várj, te! Tudod ki ez? Lenin!

A matróz félreugrott, s a tömeg egy pillanat alatt utat nyitott. Vlagyimir Iljicsnek vegre sikerült bejutnia a terembe, ahol már türelmetlenül vártak rá a frontról jött katonák.

Vlagyimir Iljics-e nagyon jellemző, hogy nyoma sem volt benne gögnék, kérdéseknek, önhittségeknek. Mind egy volt, hogy kivel beszél, népbiztossal, magasrangú katonával, tudóssal, vagy egy eldugott szibériai faluból érkezett paraszttal, mindenkiel szemben egyszerű, természetes, a szó nemese értelmében köznap maradt. Mosolyával, mozdulataival, tréfáival, bensőséges hangnemével rögtön megnyerte az embereket, elosztotta a felülszültséget, barátai légkört teremtett. Vlagyimir Iljics nagyon szeretett

mulatságos történeteket mesélni, különösen gyermekkorából és emigrációja időszakából, s másoktól is szívesen hallgatott ilyen történeteket. Időnként közbeszűrt egy-egy szellemes megjegyzést, vagy váratlanul kérdezett valamit, s úgy tudott nevetni, hogy vidámsága szinte átragadt másokra is.

Zárkózott, tartózkodó, vagy nem ösztöne ember nem állhatott meg előtte, kissé összehunyorított szemének átható pillantásával szinte letusogatta a zárkózottság, tartózkodás leplet, őszinteséget, igazmondást követelt. Nagyon jó, nagyon figyelmes ember volt.

Előfordult például, hogy a Mjasznyickij utcán (ma Kirov utca) vittem Vlagyimir Iljicsot. Őriási a forgalom: villamosok, autók, gyalogosok egész hada. Lassan hajtottam, féltem, nehogy elgázoljak valakit, állandóan dudálok, izgatott vagyok. De mit látok: Vlagyimir Iljics kinyitja a kocsit, kilép a kocsiból, s nem félve attól, hogy esetleg lesodorhatják, menetközben előrejön, s odaül mellém.

— Ne nyugtalankodjék, Gil — mondja —, hajson csak úgy, mint a többiek.

Hétjő reggelként, amikor a hétvégi pihenőről visszatérőben előkésztettem a kocsit, Vlagyimir Iljics gyakran segített nekem, de nem tanácsokkal, hanem ténylegesen, a két kezével. Amíg én a motorral bajlódtam, Iljics odaült a pumpa mellé, s látható élvezettel pumpálni kezdte a kerekeket.

Nem egyszer megtörtént, hogy valahol az országúton felmondta a szolgálatot a kocsit, defektet kaptunk,

vagy a motorral volt valami baj. Ugyenkor Vlagyimir Iljics nyugodtan kiszállt a kocsiból, s mint egy vérébeli munkás, feltúrta az ingujját és segített a hiba kijavításában. Tiltakozásomra tréfával válaszolt, s folytatta a munkát.

A polgárháború súlyos éveiben rendkívül nagy volt az üzemanyaghiány. Baku a fehérek kezére került, az ország „benzinhiánnyal” küszködött. Kénytelenek voltunk gazolinnal járni a kocsikat, s ennek az lett az eredménye, hogy a motor beszenyeződött, hamar tönkrement.

— Miért állunk meg ilyen gyakran — kérdezte Vlagyimir Iljics. — Mi történt?

— Baj van, Vlagyimir Iljics — feleltem. — Az autónak jobb üzemanyagra — benzintre — lenne szüksége, mi meg azt a kidobnivaló gazolint használjuk. De hát mit csináljunk!

— Vagy úgy? Hogy lehet ezen változtatni? — de rögtön hozzátette: — Nem tehetünk mást, túrnunk kell!

Amikor Baku újra a miénk lett, egy egész tartálykocsi kiváló minőségű benzint érkezett Moszkvába, Leninnek, a Népbiztosok Tanácsa elnökének címére. Vlagyimir Iljics, amikor közölték vele a kellemes meglepetést, így szólt:

— Ez aztán nagyszerű. Gil elvtárs, nagyszerű! De minek nekünk ennyi benzint? Meg kell osztanunk másokkal.

Rögtön intézkedett, hogy a benzint adják át egy üzemanyagelosztó szervezetnek.